

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Toma Nadejda

Judecătorii: Catan Liliana și Guzun Ion,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Gonța Maxim în numele inculpatului Iurcu Oleg, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2021, în cauza penală în privința lui

Iurcu Oleg xxxxx, născut la xxxxx xxxxx,
originar și domiciliat în xxxxx xxxxx
xxxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 30.09.2020 – 02.02.2021;

Instanța de apel: 22.02.2021 – 12.05.2021;

Instanța de recurs: 28.09.2021 – 09.02.2022.

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 02 februarie 2021, în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Iurcu Oleg a fost recunoscut vinovat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 2 ani închisoare în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În temeiul art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoare, pe o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani.

A fost încasat de la inculpatului Iurcu Oleg, în beneficiul bugetului de stat, suma de 5448 lei cu titlu de cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare medico-legale și expertizei judiciare auto-tehnice.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Iurcu Oleg, la 26.02.2020, aproximativ la ora 19:00 min., conducând automobilul de model „Volkswagen Transporter”, cu numărul de înmatriculare xxxxxxxx, se deplasa pe traseul Chișinău-Dubăsari, din direcția or. Cricova, mun. Chișinău, în direcția or. Dubăsari.

În timpul deplasării, ajungând în apropierea stației de alimentare peco

„Goiana Petrol”, al traseului indicat supra, nu a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, n-a luat în considerație starea lucrurilor în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecinței acestora, nu a ținut permanent de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, existența unor obstacole pe sectoarele drumului, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier, nu a manifestat prudență sporită la trafic și nu a cedat trecerea pietonilor angajați în traversarea părții carosabile, încălcând prevederile pct. (3) al Regulamentului Circulației Rutiere, care stipulează că: „Participanții la trafic sânt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sânt provocate de circumstanțe iminente”, ignorând cerințele pct. 45 (1) și (2) al Regulamentului Circulației Rutiere, potrivit căruia „(1) Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; d) condițiile rutiere; e) situația rutieră; (2) iar în cazul în care apar obstacole ce pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, precum și prevederile pct. 46 lit. a) din același regulament, care indică că „conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza până la limita care iar garantează siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lângă persoane de vârstă înaintată”, iar ca urmare a încălcărilor admise, cu partea frontală-stânga a automobilului a săvârșit tamponarea pietonului Percic Dumitru, născut la xxxxx xxxx, care traversa partea carosabilă de la stânga spre dreapta, relativ deplasării automobilului.

În rezultatul accidentului rutier, pietonul Percic Dumitru, urmare a leziunilor cauzate a decedat, fapt constatat prin raportul de expertiză judiciară nr. 202003C0806 din 10.09.2020, potrivit căruia: Moartea cet. Percic Dumitru, anul nașterii xxxx, a survenit în rezultatul hemoragiilor intracerebrale, cauzate de trauma cranio-cerebrală închisă, starea generală fiind complicată prin edem cerebral pronunțat cu hemoragii secundare în trunchiul cerebral ce se confirmă prin datele documentelor medicale și depistarea modificărilor traumatiche respective la necropsie și adevărate histopatologic. La examinarea medico-legală a cadavrului s-au depistat: Traumă cranio-cerebrală închisă: hemoragii subarahoidiene la baza lobilor occipitali și temporal pe stânga, conținut hemoragie în ventriculii laterali. Edem cerebral pronunțat, hemoragii secundare în trunchiul cerebral, fracturi costale pe dreapta, cu hemoragii unice, roșu-închis în țesuturile moi adiacente-leziunile corporale descrise mai sus au fost produse prin acțiunea traumatică cu corp(uri) contondent(e) dur(e) sau la lovirea de acesta(ea), posibil în timpul și circumstanțele indicate,

are legătură cauzală directă cu survenirea decesului și în comun se califică ca vătămare corporală gravă”.

Astfel, prin acțiunile sale, Iurcu Oleg a săvârșit infracțiunea, prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, *încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere sau de exploatare a unităților de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.*

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia în partea pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Iurcu Oleg să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de 5 ani închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 5 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În motivarea apelului a indicat, că Iurcu Oleg a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, prin care a cauzat din imprudență decesul unei persoane. Deși instanța de judecată, a dat aprecierea corectă circumstanțelor de fapt a cauzei și l-a condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, aceasta nu a ținut cont de faptul că la stabilirea pedepsei este necesar de a lua în considerație criteriile de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal, conform cărora la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Astfel, instanța de judecată, la stabilirea pedepsei inculpatului Iurcu Oleg, în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, nu a ținut cont de faptul că acesta a săvârșit o infracțiune gravă pentru care legea prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 3 - 7 ani.

Procurorul a concluzionat, că prima instanță eronat a apreciat personalitatea inculpatului și neîntemeiat i-a stabilit o pedeapsă mai blândă care nu va atinge scopul legii penale de reeducare a acestuia.

4. Avocatul Gonța Maxim în numele inculpatului Iurcu Oleg a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 02 februarie 2021, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță și de a emite o decizie prin care inculpatul Iurcu Oleg, să nu-i fie aplicată pedeapsa complementară de anulare a dreptului de a conduce mijloace de transport, iar cheltuielile judiciare în sumă de 5 448 lei, să fie trecute în contul statului.

În motivarea apelului a indicat, că deși prima instanță, în partea descriptivă a sentinței a ajuns la concluzia de neaplicarea a pedepsei complementare sub formă de anulare a dreptului de a conduce mijloace de transport, ca pedeapsă complementară aplicând prevederile art. 79 Cod penal, însă în dispozitivul sentinței a dispus anularea dreptului de a conduce mijloace de transport inculpatului Iurcu Oleg, ca pedeapsă complementară. Motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii cu referire la încasarea din

contul lui Iurcu Oleg, a cheltuielilor judiciare suportate în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare medico-legale și expertiza judiciară auto-tehnică, or, cheltuielile legate de expertizele menționate urmau a fi trecute în contul statului.

Prin urmare, apărarea a menționat că, rapoartele de expertiză efectuate de către ordonatorul expertizei, care este organul de urmărire penală, în sumă de 5 448 lei, au fost utilizate în sensul art. 93 alin. (2) pct. 2), 7) Cod de procedură penală în calitate de probe, fiind puse la baza acuzării inculpatului Iurcu Oleg. Astfel, costul cheltuielilor judiciare urmează a fi suportate de către ordonatorul expertizei judiciare, la caz, organul de urmărire penală, din mijloacele alocate pentru efectuarea expertizelor din bugetul alocat, or, prevederile art. 227 alin. (3) Cod procedură penală, prevede expres că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat, dacă legea nu prevede altă modalitate

Suplimentar, apărarea a menționat, că instanța de fond, nu a ținut cont de starea materială a inculpatului, precum și faptul că acesta nu este angajat în câmpul muncii, este căsătorit, are la întreținere un copil minor, iar încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată în sumă de 5 448 lei, este o povară pentru inculpat. Astfel, consideră parțial neîntemeiată soluția instanței de fond de a condamna inculpatul Iurcu Oleg, cu aplicarea pedepsei complementare, cu încasarea din contul acestuia a sumei de 5 448 lei cu titlu de cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizei.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2021, a fost respins ca nefondat apelul avocatului Gonța Maxim în numele inculpatului Iurcu Oleg și admis apelul procurorului cu dispunerea casării parțiale a sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 02 februarie 2021, în partea stabilirii pedepsei și în această parte fiind emisă o nouă hotărâre potrivit modului stabilit de prima instanță prin care, inculpatului Iurcu Oleg, recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu respectarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa de 4 ani închisoare de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Potrivit art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoare stabilită inculpatului Iurcu Oleg, a fost suspendată pe o perioadă de probațiune de 3 ani, obligându-l să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent, care exercită controlul privind executarea pedepsei.

5.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că sentința se contestă în partea individualizării pedepsei, astfel, temei pentru a interveni în sentință din oficiu, conform art. 409 alin. (2) Cod procedură penală cu privire la încadrarea juridică, lipsește.

Instanța de apel, a constatat, că prima instanță a judecat cauza penală conform art. 364/1 Cod procedură penală, în baza cererii scrise personal de inculpat care, a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și nu a solicitat administrarea de probe noi. Astfel, judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale nu au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce a

condiționat instanța de apel la concluzia că nu este în drept de a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

În baza probelor cercetate, instanța de apel a considerat dovedită cu certitudine vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, și anume prin probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi: *declarațiile inculpatului Iurcu Oleg audiat conform regulilor stabilite pentru audierea martorului; declarațiile succesului părții vătămate Tatarciuc Svetlana (f.d. 38 – 39, vol. I); declarațiile martorului Istrati Constantin (f.d. 75–76, vol. I); declarațiile martorului Istrati Mihail (f.d. 77–78, vol. I); Declarațiile martorului Grecu Svetlana (f.d. 79–80, vol. I); declarațiile martorului Grecu Florin (f.d. 81–82, vol. I); declarațiile martorului Ciorbă Vitalie (f.d. 83–84, vol. I); procesul - verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 26.02.2020 (f.d. 17–25, vol. I); raportul de expertiză judiciară 202003C0806 din 10.09.2020 (f.d. 67–71, vol. I); raportul de expertiză judiciară (auto-tehnică) nr. 34/12/1-R-3345 din 10.09.2020 (f.d. 105–108, vol. I); procesul - verbal al experimentului în procedura de urmărire penală din 05.08.2020 (f.d. 93–97, vol. I).*

Cu privire la chestiunea de individualizare a pedepsei, instanța de apel a constatat, că prima instanță a stabilit inculpatului Iurcu Oleg recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(3) lit. b) Cod penal, pedeapsă cu 2 ani închisoare, în penitenciar de tip deschis cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Conform art. 90 Cod penal, prima instanță a suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoare în privința inculpatului Iurcu Oleg pe o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani, dacă, în termenul de probațiune condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare, va îndreptăți încrederea ce i sa acordat, obligându-l să nu-și schimbe domiciliu fără consimțământul organului competent, care exercită controlul privind executarea pedepsei.

Așadar, instanța de apel verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Iurcu Oleg, a constatat că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de comportamentul acestuia față de desfășurarea procesului penal.

Instanța de apel a menționat, că prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii. Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale. Pedeapsa este echitabilă, când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Pedeapsa penală este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Instanța de apel a reținut, că infracțiunea săvârșită de Iurcu Oleg se atribuie conform art. 16 alin. (3) Cod penal, la categoria infracțiunilor grave săvârșite din imprudență.

Cu referire la persoana inculpatului Iurcu Oleg, instanța de apel a reținut, că acesta este tânăr, născut la xxxxxx, căsătorit, la întreținere un copil minor, neangajat în câmpul muncii, anterior nejudecat, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află.

Instanța de apel a stabilit în privința inculpatului Iurcu Oleg, conform art. 76 Cod penal, drept circumstanțe atenuante căința sinceră, recunoașterea vinovăției și recuperarea prejudiciului cauzat, iar circumstanțe ce agravează răspunderea penală conform art. 77 Cod penal, în privința lui Iurcu Oleg, nu au fost stabilite.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că sancțiunea de la art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, prevede pentru persoana fizică o pedeapsă cu închisoare de la 3 la 7 ani.

Astfel, reieșind din circumstanțele stabilite, ținând cont de scopul pedepsei penale, de reeducare socială a inculpatului, luând în considerare că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, însă din imprudență, pentru prima dată, apreciind circumstanțele cauzei și comportamentul inculpatului după săvârșirea infracțiunii și în ședința de judecată, instanța de apel a conchis că în privința acestuia, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, este echitabilă aplicarea unei pedepse de sub formă de închisoare.

Potrivit art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Astfel, instanța de apel a reținut că prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului, a indicat drept noi limite a pedepsei, închisoare de la 2 ani până la 4 ani și 7 luni.

În continuare, instanța de apel a considerat că în raport cu circumstanțele cauzei prima instanță i-a stabilit inculpatului o pedeapsă prea blândă, aplicând limita minimă, nefiind motivată concluzia nominalizată.

Subsidiar, instanța de apel, acordând eficiență prevederilor art. 90 Cod penal, raportate la infracțiunea săvârșită de Iurcu Oleg, a concluzionat rațional de a-i stabili inculpatului pedeapsă cu închisoare 4 ani, în penitenciar de tip deschis cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, pe o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani dacă, în

termenul de probațiune condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat, obligându-l să nu-și schimbe domiciliu fără consimțământul organului competent, care exercită controlul privind executarea pedepsei.

În susținerea soluției noi adoptate, în partea pedepsei stabilite inculpatului, instanța de apel a reținut, numărul îngrijorător de mare al accidentelor rutiere cu final tragic din ultimul timp, precum și opinia publică în acest sens.

Reieșind din scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, instanța de apel a considerat că aplicarea unei pedepse mai blânde, poate doar să încurajeze săvârșirea pe viitor a altor infracțiuni.

Referitor la pedeapsa complementară cu care partea apărării nu este de acord, instanța de apel a remarcat că, sancțiunea prevăzută la art. 264 alin. (3) Cod penal, prevede închisoare de la 3 la 7 ani cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, or la caz legiuitorul nu a folosit conjuncțiile și/sau, ci a stabilit expres că, pedeapsa închisoare se aplică inclusiv și cu pedeapsa complementară, circumstanțe ce nu pot fi înlăturate la caz.

Referitor la alegațiile apărării privind respingerea demersului procurorului privind încasarea din contul inculpatului Iurcu Oleg în contul statului, suma de 5448 lei în calitate de cheltuieli pentru efectuarea expertizelor judiciare, instanța de apel le-a respins ca neîntemeiate, cu menținerea concluziei primei instanțe în acest sens.

Or, reieșind din prevederile art. 227-229 Cod de procedură penală, cheltuielile suportate pentru desfășurarea procesului penal, legate de administrarea probatoriului, urmează a fi puse în sarcina inculpatului, din motiv că probarea vinovăției acestuia a necesitat antrenarea unor resurse financiare și umane din partea statului, care nu aveau să fie cheltuite în cazul în care inculpatul nu comitea faptele prejudiciabile imputate.

Astfel, cheltuielile suportate în cadrul procesului penal se circumscriu prevederilor art. 227 Cod de procedură penală, motiv pentru care instanța de apel, a pus în sarcina inculpatului Iurcu Oleg suportarea cheltuielilor judiciare în sumă de 5 448 lei, în calitate de cheltuieli pentru efectuarea expertizelor și anume a expertizei judiciare medico-legale 202003C0806 din 10.09.2020 în sumă de 3348 lei și expertiza judiciară auto-tehnice nr. 34/12/1-R-3345 din 10.09.2020, în sumă de 2 100 lei, argumentele apelantului în acest sens fiind neîntemeiate.

6. Avocatul Gonța Maxim în numele inculpatului Iurcu Oleg, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, contestă hotărârea instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea integrală a acesteia, cu trimiterea la o nouă rejudecare a cauzei în cadrul Curții de Apel Chișinău, sau rejudecarea cauzei și emiterea unei noi decizii prin care să fie dispusă o pedeapsă similară cu cea stabilită de prima instanță, însă cu neaplicarea pedepsei complementare a anulării dreptului de a conduce mijloace de

transport.

În argumentarea recursului avocatul menționează, că decizia instanței de apel este nemotivată în partea stabilirii inculpatului a pedepsei complementare pe care apărarea o consideră nemotivată.

Invocă apărarea, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii instanței de fond. Instanța a ajuns la concluzia de neaplicarea a pedepsei complementare sub formă de anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, ca pedeapsă complementară aplicând prevederile art. 79 Cod penal, însă în dispozitivul sentinței a dispus anularea dreptului de a conduce mijloace de transport inculpatului Iurcu Oleg.

Susține apărarea, că instanța de apel nu a ținut cont de criteriile de individualizare a pedepsei, și anume de faptul că inculpatul a săvârșit infracțiunea neîmplinind vârsta de xxxxxx de ani, drept urmare aplicându-i inculpatului o pedeapsă mai aspră, agravând situația inculpatului.

Consideră apărarea, că instanța de apel, nu și-a motivat soluția de admitere a demersului procurorului, în ceea ce privește stabilirea unei pedepse mai aspre cu închisoarea de 4 ani, iar motivele ce stau la baza soluției le consideră ca fiind neîntemeiate, or, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că inculpatul Iurcu Oleg are un copil minor la întreținere, iar pedeapsa aplicată cu închisoarea față de acesta va influența negativ asupra copilului minor, iar aplicarea pedepsei complementare cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport îl lipsește pe inculpat de unica sursă de întreținere a familiei pe viitor.

Menționează apărarea, că instanța de apel, neîntemeiat a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare, or, obligația probațiunii îi revine statului prin intermediul organelor de urmărire penală, persoana acuzată fiind eliberată de obligația de a demonstra nevinovăția sa. Astfel, cheltuielile privind efectuarea expertizelor judiciare în speță, urmează să fie suportate de către ordonatorul expertizei judiciare, la caz, de organul de urmărire penală, din mijloacele alocate pentru efectuarea expertizelor din bugetul de stat alocat, or, art. 227 alin.(3) Cod procedură penală, prevede că cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat, dacă legea nu prevede altă modalitate.

Totodată, invocă apărarea, că instanța de apel nu a ținut cont de starea materială a inculpatului, precum și faptul, că acesta nu este angajat în câmpul muncii, are la întreținere un copil minor, iar încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată în sumă de 5448 lei înrăutățește esențial starea materială a acestuia.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept admise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal de asemenea menționează, că temeiurile pentru recurs pot fi invocate doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel, fapt stipulat de alin. (2) art. 427 Cod de procedură penală.

Instanța de recurs subliniază, că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat în cauză se constată că Avocatul Gonța Maxim în numele inculpatului Iurcu Oleg, invocă în calitate de temei pentru casarea deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept admise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: *6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocată de recurent, și anume că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, Colegiul penal lărgit relevă, că instanța de apel, respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, judecând apelul declarat, a verificat minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, fiind cercetate suplimentar probele administrate de prima instanță, astfel ajungând la concluzia corectă enunțată supra, expusă la **pct. 5** al prezentei decizii, și pe larg motivată în **pct. 5.1**.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține, că argumentele invocate de către recurent, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc, că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus,

după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Cu referire la argumentul recurentului, invocat și în cererea de apel, precum că prima instanță a ajuns la concluzia neaplicării pedepsei complementare sub formă de anulare a dreptului de a conduce mijloace de transport, aplicând prevederile art. 79 Cod penal, însă în dispozitivul sentinței a aplicat inclusiv pedeapsa complementară, instanța de recurs le consideră ca neîntemeiate. Or, din conținutul hotărârilor contestate, se atestă că au fost reținute doar circumstanțe atenuante, instanțele de fond concluzionând că acestea nu pot fi recunoscute drept circumstanțe excepționale.

Referitor la încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpat, instanța de recurs reține prevederile art. 229 alin. (1) - (2) Cod de procedură penală, potrivit cărora, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeuri de nereabilitare.

Instanța de recurs consideră, că în prezenta cauză penală, instanța de apel a exercitat în deplină măsură atribuțiile legale reglementate de legislator, corect interpretând și aplicând prevederile art. 227-229 Cod de procedură penală și indicând motivele corespunzătoare, ce au dus la adoptarea soluției de încasare a cheltuielilor judiciare de la inculpat în beneficiul statului, respectând și prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de recurs reține că în speță nu și-a găsit confirmare nici temeiul de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, or, analizând decizia instanței de apel, în raport cu argumentele recursului privind aplicarea față de inculpat a unei pedepse individualizate contrar prevederilor legale, Colegiul penal constată, că astfel de temei nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, acestea fiind invocate și în cererea de apel și asupra căruia instanța de apel s-a expus, motivare pe care instanța de recurs ordinar o susține și repetarea căreia nu o consideră necesară.

În acest sens instanța de recurs reiterează, că potrivit art. 7 Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

Potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, are drept scop restabilirea echității sociale,

corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

În conformitate cu art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Conform hotărârilor contestate, inculpatul a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, a cărui sancțiune prevede pedeapsă cu închisoare de la 3 la 7 ani cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

La aplicarea pedepsei cu închisoarea inculpatului, instanța de apel a ținut cont de personalitatea inculpatului, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de faptul că se căiește sincer în cele săvârșite, vinovăția a recunoscut-o pe deplin, a recuperat prejudiciul cauzat, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, anterior nu a fost condamnat, că este tânăr, căsătorit, neangajat în câmpul muncii, are la întreținere un copil minor.

Totodată, ținând cont de faptul, că examinarea cauzei a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform procedurii prevăzute de art. 364¹ Codul de procedura penală, deoarece inculpatul a recunoscut vina și nu a solicitat să fie administrate probe noi, astfel încât instanța a concluzionat că din probele administrate rezultă că faptele inculpatului sunt constatate și că sunt suficiente date cu privire la persoana inculpatului pentru a permite stabilirea unei pedepse, prin urmare, inculpatul a beneficiat de reducerea pedepsei cu 1/3 a limitelor de pedeapsă.

Astfel, instanța de recurs consideră, că instanța de apel individualizând pedeapsa inculpatului a ținut cont de prevederile legale expuse supra și a motivat aplicarea față de inculpat a pedepsei închisorii, cu suspendarea executării acesteia condiționat, în baza tuturor circumstanțelor constatate în speță, determinante pentru stabilirea pedepsei, prin urmare, instanța de recurs consideră, că instanța de apel corect a concluzionat că o pedeapsă cu executarea reală a închisorii, nu va asigura scopul pedepsei.

În contextul celor expuse mai sus, instanța de recurs reține, că la stabilirea pedepsei inculpatului Iurcu Oleg, pentru infracțiunea săvârșită, instanța de apel nu a admis erori de drept, pedeapsa aplicată inculpatului este una corectă, deoarece la stabilirea acesteia au fost respectate exigențele legii, iar argumentele recursului în acest sens sunt neîntemeiate.

Contrar argumentelor recurentului despre prezența circumstanțelor excepționale și neaplicarea pedepsei complementare obligatorie inculpatului, instanța de recurs notează că instanțele de fond s-au expus argumentat la acest aspect că, în conformitate cu art. 79 alin. (1) Cod penal, ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Însă, în prezenta speță, instanțele de fond întemeiat au ajuns la concluzia de a stabili inculpatului Iurcu Oleg, sancțiunea complementară, anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, pedeapsă complementară fiind stabilită conform gravității faptei, în raport cu pericolul social al acesteia.

Totodată, instanța de recurs notează că instanțele de fond întemeiat au ajuns la concluzia de a stabili inculpatului Iurcu Oleg, sancțiunea complementară, anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, deoarece în cauza deferită judecării, nu au fost stabilite careva circumstanțe excepționale, conform art. 79 Cod penal, iar conform prevederilor art. 79 alin. (1/1) Cod penal, poate fi considerată excepțională atât o circumstanță atenuantă, cât și un cumul de asemenea circumstanțe legate de situațiile menționate la alin. (1), astfel aplicarea art. 79 Cod penal, este o prerogativă a instanței de judecată la individualizarea pedepsei și nu o obligație. Reieșind din cele expuse instanța de recurs respinge argumentul recurentului, precum că instanța de fond, cât și instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatului nu a luat în considerație următoarele circumstanțe: inculpatul a săvârșit infracțiunea neîmplinind vârsta de 21 ani, este părinte, cu un copil nou născut la întreținere, că pedeapsa complementară îl lipsește pe inculpat de unica sursă de întreținere a familiei, se căiește sincer de cele săvârșite, a colaborat cu organul de urmărire penală, a recuperat prejudiciul cauzat, anterior nejudecat, deoarece circumstanțele atenuante stabilite în cauză au fost luate în considerație la stabilirea pedepsei inculpatului, întemeiat instanța stabilindu-i inculpatului pedeapsa cu închisoare cu suspendarea condiționată a executării acesteia pe o perioadă de probațiune, fiind la discreția instanței de a aprecia circumstanțele atenuante ca excepționale.

Reieșind din circumstanțele expuse, instanța de recurs constată că instanța de apel a argumentat pe deplin motivele pentru care a aplicat inculpatului în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, pedeapsa cu închisoare cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, totodată suspendând condiționat executarea acesteia pe o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani, urmare a circumstanțelor expuse mai sus, din care considerent, instanța de recurs respinge ca neîntemeiate afirmațiile recurentului, precum că instanțele de fond greșit au apreciat circumstanțele cauzei.

Reieșind din cele menționate, instanța de recurs conchide, că pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Din considerentele expuse, instanța de recurs atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a admis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, fapt ce impune a fi dispusă inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Gonța Maxim în numele inculpatului Iurcu Oleg.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Gonța Maxim în numele inculpatului Iurcu Oleg, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2021, în cauza penală în privința lui **Iurcu Oleg xxxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **31 martie 2022.**

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Catan Liliana

Guzun Ion